

Oponentský posudek bakalářské práce Kláry Kleinerové

Předností Kláry Kleinerové je, že má vcelku jasno o tom, co chce. Pro každého, kdo zná i její starší věci, to musí být zřejmé. Předkládaná práce je dosti bohatá, vícevrstevnatá, otevřená a nabízí několik možných úhlů pohledu.

Podlé mého názoru je velice důležitý především její zájem o situace, v nichž se nějakým způsobem projevuje náš vztah k tělesnosti. Zajímají ji meze, které naše společnost v tomto ohledu vytváří, to, co zjevně i víceméně skrytě tabuizuje. Zajímá ji, co se stane, když tyto meze překročíme. Klára dává přednost přímé, bezprostřední akci. Zajímá ji hranice soukromého a veřejného, porušuje ji, rozmyšlá ji a znejasňuje. Často se jedná i o jakési testování vztahu muže a ženy, při němž se mužské a ženské role prolínají nebo jakoby splývají. To vše se odehrává nikoli na nějaké obecné rovině, ale aktérem je vždy ona sama a její blízcí. To je velmi důležité. Sice dobrovolně, ale asi i se značným sebezapřením vystavuje sebe sama často nepříjemným i trapným situacím. Dopustit, aby mě kdokoli veřejně spatřil v nějaké takové situaci, je svým způsobem očišťující a „zdravé“. Autoterapie je jedna z možností, Klára si nic nenechává pro sebe a umožňuje tak komukoli z nás zprostředkovaně zakusit tyto „konfrontace“ na svém vlastním území.

Autorka si zhotovila maketu penisu - ta je sama o sobě svým provedením i materiálem poněkud nechutným předmětem -, zavěsila si ji přes šaty do rozkroku a procházela se po ulicích. Různých - i značně intimních - situací s tímto modelem vznikla celá řada, bylo nutné velmi opatrně a pečlivě vybírat a prezentovat jen nemnohé, neboť podle mého názoru některé sklouzávaly do poněkud „humorné“, „vtipné“ polohy, což přirozeně věci škodilo.

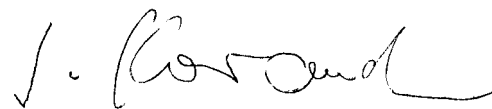
Součástí tohoto videa je i pár záběrů psa - autorka se snaží udržet v zorném poli jeho kroutící se ocas. Tyto pasáže se mi líbí a neopustím si poznámku, že by to uneslo i samostatné krátké video (i když vím, že jeho vyznění by pak bylo poněkud jiné). Stejně tak se mi na jiném místě líbí „soustoší“ ženy stojící na pařezu a muže s obličejem na jejím břiše pod oblečením – to je opět samo o sobě dosti silné, klidně by stačila třeba jen jedna jediná samostatná fotografie.

Pro mě osobně je nezdařilejší pasáží souboru sled krátkých videí s „dorty v krajině“. Ta zdánlivě a na první pohled vybočují z řady, jako by se ani moc netýkala toho, co bylo řečeno výše. Tato práce však skýtá značný prostor pro naši představivost, pro naše vlastní asociace. Vypadá to nejméně tělesně, nejméně eroticky, žádná tabu se neporušují, nevidíme žádná těla. Jen ruka se snaží lžičkou ukrojit kousek dortu a ten se pod tlakem noří stále

hlouběji do sněhové závěje, na níž spočívá. Těch situací je však víc. Dort je pak zcela skryt v bujném a svěžím zeleném porostu a dvě ruce - jistě mužská a ženská - v něm poslepu šátrají a snaží se vylovit chutné sousto. Jindy zase porce dortu leží na zemi v jehličí. Dort je sladký, jemný, lepkavý, vláčný... Je to jako bychom si dali schůzku v lese.

3.6. 2010

Jiří Kovanda

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Kovanda', with a stylized, flowing script.